

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

24. září 2020*

[znění opravené usnesením ze dne 14. října 2020]

„Řízení o předběžné otázce – Naléhavé řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Evropský zatýkácí rozkaz – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Účinky předání – Článek 27 – Případné stíhání za jiné trestné činy – Zásada speciality“

Ve věci C-195/20 PPU,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) ze dne 21. dubna 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 8. května 2020, v trestním řízení proti

XC,

za přítomnosti:

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, S. Rodin (zpravodaj), D. Šváby, K. Jürimäe a N. Piçarra, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k žádosti předkládajícího soudu ze dne 21. dubna 2020, došlé Soudnímu dvoru dne 8. května 2020, o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení v souladu s článkem 107 jednacího řádu Soudního dvora,

s ohledem na rozhodnutí čtvrtého senátu ze dne 25. května 2020 vyhovět uvedené žádosti,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. července 2020,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za XC M. Franzikowskim a F. S. Fülcherem, Rechtsanwälte,
- za Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof P. Frankem a S. Heine, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

- za německou vládu J. Möllerem, M. Hellmannem a F. Halabim, jako zmocněnci,
- [Ve znění oprav provedených usnesením ze dne 14. října 2020] za Irsko J. Quaney, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s M. Gray, SC,
- za Evropskou komisi S. Grünheid a R. Troostersem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. srpna 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného proti XC, který byl v Německu odsouzen k trestu odnětí svobody za trestné činy znásilnění, při němž byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání, které byly spáchány v Portugalsku v roce 2005.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 5 a 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 znějí takto:

„(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

(6) Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na ‚úhelný kámen‘ justiční spolupráce.“

- 4 V článku 1 odst. 1 a 2 tohoto rámcového rozhodnutí je uvedeno:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.“

5 Článek 8 odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí stanoví:

„Evropský zatýkácí rozkaz obsahuje v souladu s formulářem uvedeným v příloze tyto údaje:

- a) totožnost a státní příslušnost vyžádané osoby;
- b) název, adresu, číslo telefonu a faxu a e-mailovou adresu vystavujícího justičního orgánu;
- c) údaj o tom, zda existuje vykonatelný rozsudek, zatýkácí rozkaz nebo jiné vykonatelné soudní rozhodnutí se stejným účinkem v oblasti působnosti článků 1 a 2;
- d) povahu a právní kvalifikaci trestného činu, zejména s ohledem na článek 2;
- e) popis okolností, za kterých byl trestný čin spáchán, včetně doby, místa a míry účasti vyžádané osoby na trestném činu;
- f) uložený trest, existuje-li pravomocný rozsudek, nebo stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle práva vystavujícího členského státu;
- g) pokud možno, jiné následky trestného činu.“

6 Článek 27 téhož rámcového rozhodnutí zní následovně:

„1. Každý členský stát může oznámit generálnímu sekretariátu Rady, že se ve vztazích s jinými členskými státy, které provedly stejné oznámení, předpokládá, že byl dán souhlas k tomu, aby osoba byla stíhána, odsouzena nebo držena ve vazbě za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byla předána a kterého se dopustila před svým předáním, neuvede-li v konkrétním případě vykonávající justiční orgán ve svém rozhodnutí o předání něco jiného.

2. Kromě případů uvedených v odstavcích 1 a 3 nelze osobu, která byla předána, stíhat, odsoudit nebo jinak zbavit svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byla předána a kterého se dopustila před svým předáním.

3. Odstavec 2 se nepoužije v těchto případech:

- a) neopustila-li vyžádaná osoba území členského státu, kterému byla předána, ve lhůtě do 45 dnů od svého konečného propuštění, i když k tomu měla příležitost, nebo vrátila-li se na území tohoto státu poté, co ho opustila;

[...]

- g) dá-li vykonávající justiční orgán, který osobu předal, svůj souhlas v souladu s odstavcem 4.

4. Žádost o souhlas se předá vykonávajícímu justičnímu orgánu společně s údaji uvedenými v čl. 8 odst. 1 a překladem uvedeným v čl. 8 odst. 2. Souhlas se udělí, podléhá-li trestný čin, kvůli němuž se žádá o souhlas, předání v souladu s tímto rámcovým rozhodnutím. Souhlas se zamítne z důvodů uvedených v článku 3, jinak může být zamítnut jen z důvodů uvedených v článku 4. Rozhodnutí musí být přijato nejpozději do 30 dnů od obdržení žádosti.

[...]“

Německé právo

- 7 Článek 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 byl do německého práva proveden v § 83h odst. 1 a 2 Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zákon o mezinárodní justiční spolupráci v trestních věcech) ze dne 23. prosince 1982 (BGBl. 1982 I, s. 2071), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení.
- 8 V ustanovení tohoto § 83h je uvedeno:
- „1) Osoby předávané členským státem na základě evropského zatýkacího rozkazu, nesmí
1. být stíhány, odsouzeny ani jinak zbaveny svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byly předány a kterého se dopustily před svým předáním, [...]
- [...]
- 2) Odstavec 1 se nepoužije v těchto případech:
1. neopustila-li vyžádaná osoba území členského státu, kterému byla předána, ve lhůtě do 45 dnů od svého konečného propuštění na svobodu, i když k tomu měla příležitost, nebo vrátila-li se na území tohoto státu poté, co je opustila;
 2. trestný čin nelze potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody;
 3. trestní řízení nevede k uplatnění opatření omezujícího osobní svobodu dotčené osoby;
 4. mohl-li by osobě být uložen trest nebo opatření, které nezahrnuje odnětí osobní svobody, i když tento trest nebo opatření mohou omezit její osobní svobodu;
 5. pokud se vykonávající členský stát nebo předávaná osoba zřekly nároku na zásadu speciality.
- 3) Zřeknutí se učiněné předávanou osobou po předání se provádí před soudcem nebo státním zástupcem a je o něm pořízen záznam do protokolu. Prohlášení o zřeknutí se nelze odvolat. Předávaná osoba musí být o tomto poučena.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 9 XC byl v Německu stíhán v rámci třech různých trestních řízení: první se týkalo trestného činu obchodování s omamnými látkami, druhé se týkalo trestného činu pohlavního zneužití nezletilé osoby spáchaného v Portugalsku a třetí se týkalo trestných činů znásilnění, při němž byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání, jež byly spáchány rovněž v Portugalsku.
- 10 Nejprve byl XC dne 6. října 2011 odsouzen Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu, Německo) za obchodování s omamnými látkami k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce jednoho roku a devíti měsíci. Výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen.
- 11 V roce 2016 pak bylo proti XC v Německu zahájeno trestní řízení pro trestný čin pohlavního zneužití nezletilé osoby spáchaného v Portugalsku a dne 23. srpna 2016 vydalo Staatsanwaltschaft Hannover (státní zastupitelství v Hannoveru, Německo) za účelem trestního stíhání pro tento trestný čin evropský zatýkací rozkaz. Vzhledem k tomu, že Tribunal da Relação de Évora (odvolací soud v Évoře, Portugalsko) předání XC pro uvedený trestný čin německým justičním orgánům povolil a XC se při

této příležitosti nezřekl uplatnění zásady speciality, portugalské justiční orgány posledně uvedeného předaly do Spolkové republiky Německo dne 22. června 2017. XC byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce jednoho roku a třech měsíců, který v tomto členském státě vykonal.

- 12 Během výkonu trestu, k němuž byl XC odsouzen za pohlavní zneužití nezletilé osoby, bylo zrušeno podmíněné odložení výkonu trestu, který XC dne 6. října 2011 uložil Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) za obchodování s omamnými látkami. Staatsanwaltschaft Flensburg (státní zastupitelství ve Flensburgu, Německo) dne 22. srpna 2018 podalo u Tribunal da Relação de Évora (odvolací soud v Évore), coby justičního orgánu vykonávajícího evropský zatýkácí rozkaz uvedený v bodě 11 tohoto rozsudku, žádost o neuplatnění zásady speciality a o udělení souhlasu s výkonem trestu, který XC uložil Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) dne 6. října 2011.
- 13 Vzhledem k tomu, že Tribunal da Relação de Évora (odvolací soud v Évore) nikterak nereagoval, XC byl dne 31. srpna 2018 propuštěn na svobodu a na dobu pěti let mu byl uložen probační dohled, v jehož rámci se měl jednou měsíčně hlásit u svého probačního úředníka. Dne 18. září 2018 odjel do Nizozemska a poté do Itálie. Dne 19. září 2018 vydalo státní zastupitelství ve Flensburgu vůči XC evropský zatýkácí rozkaz za účelem výkonu rozsudku Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) ze dne 6. října 2011.
- 14 Dne 27. září 2018 byl XC na základě tohoto evropského zatýkácího rozkazu zadržen v Itálii. Dne 10. října 2018 italský vykonávající orgán udělil souhlas s jeho předáním. Dne 18. října 2018 byl XC předán německým orgánům.
- 15 A konečně dne 5. listopadu 2018 vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu, Německo) zatýkácí rozkaz pro účely vyšetřování ve třetí věci týkající se XC, jejímž předmětem byly trestné činy znásilnění, při kterém byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání, jež byly spáchány v Portugalsku v roce 2005.
- 16 Dne 12. prosince 2018 požádalo Staatsanwaltschaft Braunschweig (státní zastupitelství v Braunschweigu, Německo) italský vykonávající orgán, aby udělil souhlas rovněž s tím, že XC bude stíhán pro tyto trestné činy znásilnění, při kterém byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání. Corte d'appello di Milano (odvolací soud v Miláně, Itálie) této žádosti vyhověl dne 22. března 2019.
- 17 XC byl v období od 23. července 2019 do 11. února 2020 na základě zatýkácího rozkazu, který dne 5. listopadu 2018 vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu), v Německu ve vazbě. Landgericht Braunschweig (zemský soud v Braunschweigu, Německo) v této době rozsudkem ze dne 16. prosince 2019 XC odsoudil za trestné činy znásilnění, při kterém byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání spáchané v Portugalsku v roce 2005. Uložil mu souhrnný trest odnětí svobody v délce sedmi let, v jehož rámci byl zohledněn rozsudek Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) ze dne 6. října 2011. Do tohoto souhrnného trestu byla započtena celá doba, po kterou byl XC v Itálii ve vazbě.
- 18 Dne 21. ledna 2020 portugalský vykonávající orgán vyslovil souhlas s výkonem úhrnného trestu odnětí svobody, který XC uložil Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) dne 6. října 2011. XC je od 12. února 2020 ve vazbě za účelem výkonu tohoto trestu.
- 19 XC podal proti rozsudku Landgericht Braunschweig (zemský soud v Braunschweigu) ze dne 16. prosince 2019 u předkládajícího soudu opravný prostředek „Revision“. Především zpochybňuje platnost řízení, které vedlo k vydání tohoto rozsudku, s ohledem na zásadu speciality zakotvenou v článku 27 rámcového rozhodnutí 2002/584. XC v podstatě tvrdí, že jelikož se stíháním pro trestné činy znásilnění, při kterém byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání spáchané v Portugalsku v roce 2005 neudělil souhlas portugalský vykonávající orgán, německé orgány nebyly oprávněny obžalovaného stíhat. Na XC se totiž podle jeho názoru od 1. září 2018 stále vztahuje

ochrana plynoucí ze zásady speciality. Stíhání, které vůči XC německé orgány zahájily bez předchozího souhlasu portugalského vykonávajícího orgánu, jakož i s ním související procesní úkony, jako je například zatýkácí rozkaz, který dne 5. listopadu 2018 vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu), jsou tudíž protiprávní.

- 20 Předkládající soud je toho názoru, že otázka, zda lze tento zatýkácí rozkaz ponechat v platnosti, nebo zda naopak musí být zrušen, závisí na otázce, zda byly německé orgány oprávněny XC stíhat pro trestné činy znásilnění, při kterém naplnil znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání spáchané v Portugalsku v roce 2005.
- 21 Za těchto podmínek se Bundesgerichtshof (Spolkový soudní dvůr, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 [...] vykládán v tom smyslu, že zásada speciality nebrání přijetí opatření omezujícího osobní svobodu uloženého pro jiný trestný čin, než kvůli kterému došlo k předání a který byl spáchán před tímto předáním, pokud osoba po předání dobrovolně opustila území vystavujícího členského státu, následně byla jiným členským státem na základě nového evropského zatýkácího rozkazu znovu předána na území vystavujícího členského státu a druhý vykonávající členský stát udělil souhlas s tím, aby byla tato osoba v souvislosti s tímto jiným trestným činem stíhána a odsouzena a aby byl vykonán trest?“

K naléhavému řízení

- 22 Předkládající soud žádá o projednání této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení o předběžné otázce upraveném v článku 107 jednacího řádu Soudního dvora.
- 23 Na podporu této žádosti předkládající soud uvedl, že XC je ve vězení na základě rozsudku Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) ze dne 6. října 2011. Podle předkládajícího soudu je však dalším důvodem k zadržování dotyčného zatýkácího rozkazu, který vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu) dne 5. listopadu 2018 a který by mohl omezit možnosti zmírnění podmínek výkonu trestu, který byl XC uložen.
- 24 Předkládající soud kromě toho uvedl, že dne 7. června 2020 bude mít XC z trestu, který mu uložil Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) dne 6. října 2011, vykonány dvě třetiny, a bude tudíž oprávněn požádat o případné podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Předkládající soud v tomto ohledu vysvětlil, že zatýkácí rozkaz, který vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu) dne 5. listopadu 2018, může podmíněnému propuštění z výkonu uvedeného trestu bránit. Pokud by XC podmíněně propuštěn byl, předkládající soud dále uvedl, že z odpovědi na otázku platnosti tohoto zatýkácího rozkazu vyplyne, zda může být XC ponechán ve vazbě nařízené na základě tohoto rozkazu.
- 25 V tomto ohledu je třeba zaprvé konstatovat, že se tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká výkladu rámcového rozhodnutí 2002/584, které spadá do oblastí upravených v hlavě V části třetí Smlouvy o FEU, která pojednává o prostoru svobody, bezpečnosti a práva. V naléhavém řízení o předběžné otázce ji tudíž lze projednat.
- 26 Co se zadruhé týče kritéria naléhavosti, podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba zohlednit skutečnost, že osoba dotčená ve věci v původním řízení je v současné době zbavena osobní svobody a její další zadržování závisí na vyřešení sporu v původním řízení. Situaci dotyčné osoby je kromě toho třeba posuzovat ke dni zkoumání žádosti o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení (rozsudek ze dne 22. prosince 2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, bod 58 a citovaná judikatura).

- 27 I když je v projednávaném případě nesporné, že XC byl k tomuto dni zbaven osobní svobody na základě rozsudku Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) ze dne 6. října 2011, nic to nemění na tom, že zadržování XC může být odůvodněno i zatýkacím rozkazem, který vydal Amtsgericht Braunschweig (okresní soud v Braunschweigu) dne 5. listopadu 2018. Ponechání tohoto zatýkacího rozkazu v platnosti dále může omezit možnosti zmírnění podmínek výkonu trestu odnětí svobody, který mu byl uložen, ovlivnit rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu tohoto trestu, a pokud by k takovému propuštění došlo, představovat jediný právní základ pro další zadržování XC.
- 28 Za těchto podmínek čtvrtý senát Soudního dvora dne 25. května 2020 na návrh soudce zpravodaje po vyslechnutí generálního advokáta rozhodl tak, že se žádosti předkládajícího soudu o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení vyhovuje.

K předběžné otázce

- 29 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládán v tom smyslu, že zásada speciality zakotvená v odstavci 2 tohoto článku nebrání přijetí opatření omezujícího osobní svobodu uloženého osobě, vůči níž byl vydán první evropský zatýkací rozkaz, pro jiné trestné činy, než kvůli kterým došlo k jejímu předání na základě výkonu tohoto rozkazu a které byly spáchány před těmito trestnými činy, pokud tato osoba dobrovolně opustila území členského státu, který vydal první rozkaz a do kterého byla předána na základě výkonu druhého evropského zatýkacího rozkazu vydaného po tomto odchodu za účelem výkonu trestu odnětí svobody, za předpokladu, že justiční orgán vykonávající druhý evropský zatýkací rozkaz v souvislosti s tímto druhým rozkazem udělil souhlas s rozšířením trestního stíhání na trestné činy, jež vedly k přijetí tohoto opatření omezujícího osobní svobodu.
- 30 Za účelem odpovědi na předběžnou otázku je třeba úvodem připomenout, že unijní právo spočívá na základním předpokladu, že každý členský stát sdílí se všemi ostatními členskými státy řadu společných hodnot, na nichž je Unie založena, a uznává, že s ním ostatní členské státy tyto hodnoty sdílejí, jak je uvedeno v článku 2 SEU. Tento předpoklad znamená – a zároveň odůvodňuje – existenci vzájemné důvěry členských států v uznávání těchto hodnot, a tím i v dodržování unijního práva, které tyto hodnoty zakotvuje [rozsudek ze dne 11. března 2020, SF (Evropský zatýkací rozkaz – Záruka vrácení do vykonávajícího státu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 35 a citovaná judikatura].
- 31 V tomto ohledu je třeba připomenout, že rámcové rozhodnutí 2002/584, jak vyplývá zejména z jeho čl. 1 odst. 1 a 2 vykládaného ve spojení s bodem 5 jeho odůvodnění, má za cíl nahradit mnohostranný systém vydávání založený na Evropské úmluvě o vydávání podepsané v Paříži dne 13. prosince 1957 systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí, přičemž posledně uvedený systém je založen na zásadě vzájemného uznávání [rozsudek ze dne 11. března 2020, SF (Evropský zatýkací rozkaz – Záruka vrácení do vykonávajícího státu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 37 a citovaná judikatura].
- 32 V tomto kontextu uvedené rámcové rozhodnutí zavedením zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených pro porušení trestněprávních předpisů nebo podezřelých z jejich porušení směřuje k usnadnění a urychlení soudní spolupráce s cílem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva založeným na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy [rozsudek ze dne 11. března 2020, SF (Evropský zatýkací rozkaz – Záruka vrácení do vykonávajícího státu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 38 a citovaná judikatura].
- 33 V oblasti působnosti rámcového rozhodnutí 2002/584 se zásada vzájemného uznávání, která představuje „úhelný kámen“ justiční spolupráce v trestních věcech, jak vyplývá zejména z bodu 6 odůvodnění tohoto rámcového rozhodnutí, uplatňuje v čl. 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, který zakotvuje pravidlo, podle kterého jsou členské státy povinny vykonat evropský zatýkací rozkaz

na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí. Vykonávající justiční orgány tedy mohou odmítnout výkon takového rozkazu v podstatě pouze v taxativně vyjmenovaných případech stanovených v rámcovém rozhodnutí 2002/584 [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. března 2020, SF (Evropský zatýkací rozkaz – Záruka vrácení do vykonávajícího státu), C-314/18, EU:C:2020:191, bod 39 a citovaná judikatura].

- 34 V projednávané věci ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že v návaznosti na evropský zatýkací rozkaz, který dne 19. září 2018 vydalo státní zastupitelství ve Flensburgu za účelem výkonu rozsudku Amtsgericht Niebüll (okresní soud v Niebüllu) ze dne 6. října 2011, italský vykonávající orgán dne 10. října 2018 udělil s výkonem tohoto rozsudku souhlas a následně dne 18. října 2018 XC předal německým orgánům. Ze spisu dále vyplývá, že v návaznosti na žádost státního zastupitelství v Braunschweigu ze dne 12. prosince 2018 o to, aby XC mohl být stíhán pro trestné činy znásilnění, při kterém byly naplněny znaky kvalifikované skutkové podstaty, a vydírání, Corte d'appello di Milano (odvolací soud v Miláně) udělil souhlas se stíháním pro tyto trestné činy dne 22. března 2019.
- 35 Pokud jde o článek 27 rámcového rozhodnutí 2002/584, Soudní dvůr již rozhodl, že i když články 27 a 28 tohoto rámcového rozhodnutí svěřují členským státům některé konkrétní pravomoci při výkonu evropského zatýkacího rozkazu, tato ustanovení nelze v rozsahu, v němž zakotvují výjimky ze zásady vzájemného uznávání zakotvené v čl. 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, vykládat způsobem, který by neutralizoval cíl uvedeného rámcového rozhodnutí spočívající v usnadnění a zrychlení předávání mezi justičními orgány členských států s ohledem na vzájemnou důvěru, jenž mezi nimi musí existovat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. června 2012, West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, bod 77).
- 36 Je třeba připomenout, že v čl. 27 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584 je zakotvena zásada speciality, podle níž platí, že osobu, která byla předána, nelze stíhat, odsoudit nebo jinak zbavit svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byla předána a kterého se dopustila před svým předáním.
- 37 Jak předně uvedl generální advokát v bodě 33 svého stanoviska, z doslovného výkladu tohoto ustanovení vyplývá, že uvedená zásada je úzce spjata s předáním v důsledku výkonu určitého evropského zatýkacího rozkazu, jelikož je v tomto ustanovení poukazováno na „předání“ v jednotném čísle.
- 38 Jak dále generální advokát uvedl v bodě 37 svého stanoviska, tento výklad je potvrzen i kontextuálním výkladem uvedeného ustanovení. Článek 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, ve kterém je evropský zatýkací rozkaz definován s ohledem na svůj specifický cíl, i čl. 8 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí, který vyžaduje, aby byla v každém evropském zatýkacím rozkazu vymezena povaha a právní kvalifikace trestných činů, kterých se týká, a aby v něm byly popsány okolnosti, za kterých byly tyto trestné činy spáchány, totiž nasvědčují tomu, že zásada speciality je spjata s výkonem určitého evropského zatýkacího rozkazu.
- 39 Jak konečně plyne z judikatury Soudního dvora, zásada speciality souvisí se svrchovaností vykonávajícího členského státu a přiznává vyžádané osobě právo být stíhána, odsouzena nebo zbavena svobody pouze za trestný čin, kvůli kterému byla předána (rozsudek ze dne 1. prosince 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, body 43 a 44).
- 40 Tato zásada totiž vyžaduje, aby vystavující členský stát, který chce stíhat nebo odsoudit osobu pro trestný čin spáchaný před jejím předáním na základě výkonu evropského zatýkacího rozkazu, který je odlišný od toho, jímž bylo toto předání odůvodněno, měl souhlas vykonávajícího členského státu, čímž se brání tomu, aby první členský stát zasahoval do pravomocí, které by mohl vykonávat vykonávající členský stát, a překračoval své pravomoci vůči stíhané osobě. Vzhledem k tomu, že cílem mechanismu evropského zatýkacího rozkazu je předat dotýčnou osobu do členského státu, který takový rozkaz vydal

v souvislosti s určitými trestnými činy, jež v něm jsou uvedeny, a prostřednictvím donucení ji dostat na území tohoto členského státu, zásada speciality je neoddělitelně spjata s výkonem určitého evropského zatýkacího rozkazu, jehož rozsah je jasně vymezen.

- 41 Z toho vyplývá, že zásada speciality, již se bylo možné dovolávat v souvislosti s prvním předáním XC, které provedly portugalské vykonávající orgány, nemá vliv na návrat XC na německé území na základě evropského zatýkacího rozkazu, který vydalo státní zastupitelství ve Flensburgu dne 19. září 2018. Jak uvedl generální advokát v bodě 50 svého stanoviska, nepoužitelnost zásady speciality související s prvním evropským zatýkacím rozkazem, který vydalo státní zastupitelství v Hannoveru dne 23. srpna 2016, neplyne z některé z výjimek stanovených v čl. 27 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584, nýbrž z toho, že spor v původním řízení nyní spadá do rámce výkonu druhého evropského zatýkacího rozkazu, který vůči XC vydalo státní zastupitelství ve Flensburgu dne 19. září 2018.
- 42 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že pokud by bylo za účelem toho, aby osoba mohla být stíhána, odsouzena nebo držena ve vazbě za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byla předána a kterého se dopustila před svým předáním, vyžadováno, aby souhlas udělil jak vykonávající justiční orgán členského státu, který stíhanou osobu předal na základě prvního evropského zatýkacího rozkazu, tak vykonávající justiční orgán členského státu, který uvedenou osobu předal na základě druhého evropského zatýkacího rozkazu, docházelo by k maření účinnosti postupu předání, čímž by bylo ohrožováno naplňování cíle rámcového rozhodnutí 2002/584, jak vyplývá z ustálené judikatury připomenuté v bodě 35 tohoto rozsudku.
- 43 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci XC poté, co v Německu vykonal trest, jenž mu byl uložen za trestné činy uvedené v prvním evropském zatýkacím rozkazem, který vydalo státní zastupitelství v Hannoveru dne 23. srpna 2016, německé území dobrovolně opustil, nemůže se již dovolávat zásady speciality související s tímto prvním evropským zatýkacím rozkazem. Uvedená osoba se v tomto kontextu může zásady speciality dovolávat pouze v souvislosti s evropským zatýkacím rozkazem, který vydalo státní zastupitelství ve Flensburgu dne 19. září 2018 a který byl vykonán italským vykonávajícím orgánem.
- 44 Z článku 27 odst. 3 písm. g) rámcového rozhodnutí 2002/584 v tomto ohledu vyplývá, že zásada speciality zakotvená v odstavci 2 tohoto článku se neuplatní, dá-li vykonávající justiční orgán, který dotyčnou osobu předal, svůj souhlas k tomu, aby tato osoba byla stíhána, odsouzena nebo držena ve vazbě za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody za jiný trestný čin, než kvůli kterému byla předána a kterého se dopustila před svým předáním.
- 45 Vzhledem k tomu, že – jak vyplývá z bodu 43 tohoto rozsudku – v takové věci, jako je věc dotčená v původním řízení, je při posuzování toho, zda byla dodržena zásada speciality, relevantní pouze předání provedené na základě druhého evropského zatýkacího rozkazu, souhlas vyžadovaný v čl. 27 odst. 3 písm. g) rámcového rozhodnutí 2002/584 musí udělit pouze vykonávající justiční orgán členského státu, který stíhanou osobu předal na základě uvedeného evropského zatýkacího rozkazu.
- 46 Na položenou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládán v tom smyslu, že zásada speciality zakotvená v odstavci 2 tohoto článku nebrání přijetí opatření omezujícího osobní svobodu uloženého osobě, vůči níž byl vydán první evropský zatýkací rozkaz, pro jiné trestné činy, než kvůli kterým došlo k jejímu předání na základě výkonu tohoto rozkazu a které byly spáchány před těmito trestnými činy, pokud tato osoba dobrovolně opustila území členského státu, který vydal první rozkaz a do kterého byla předána na základě výkonu druhého evropského zatýkacího rozkazu vydaného po tomto odchodu za účelem výkonu trestu odnětí svobody, za předpokladu, že justiční orgán vykonávající druhý evropský zatýkací rozkaz v souvislosti s tímto druhým rozkazem udělil souhlas s rozšířením trestního stíhání na trestné činy, jež vedly k přijetí tohoto opatření omezujícího osobní svobodu.

K nákladům řízení

- 47 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 27 odst. 2 a 3 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že zásada speciality zakotvená v odstavci 2 tohoto článku nebrání přijetí opatření omezujícího osobní svobodu uloženého osobě, vůči níž byl vydán první evropský zatýkací rozkaz, pro jiné trestné činy, než kvůli kterým došlo k jejímu předání na základě výkonu tohoto rozkazu a které byly spáchány před těmito trestnými činy, pokud tato osoba dobrovolně opustila území členského státu, který vydal první rozkaz a do kterého byla předána na základě výkonu druhého evropského zatýkacího rozkazu vydaného po tomto odchodu za účelem výkonu trestu odnětí svobody, za předpokladu, že justiční orgán vykonávající druhý evropský zatýkací rozkaz v souvislosti s tímto druhým rozkazem udělil souhlas s rozšířením trestního stíhání na trestné činy, jež vedly k přijetí tohoto opatření omezujícího osobní svobodu.

Podpisy.